

Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes
vispārīgais administratīvais akts Nr. 14.5-07/2573

Rīgā 2023. gada 13. aprīlī

Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļu izmantošanas un saglabāšanas norādījumi

Norādījumi izdoti Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauto Saulkrastu novada valsts nozīmes arhitektūras pieminekļu izmantošanai un saglabāšanai.

Adresāts: Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļu īpašnieks (valdītājs).

Pamatojums: Norādījumi izdoti, pamatojoties uz likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 5. pantu un Ministru kabineta 26.10.2021. noteikumiem Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi", nosakot kultūras pieminekļa, tā teritorijas un aizsardzības zonas uzturēšanas režīmu un saimnieciskās darbības ierobežojumus, kā arī darbības, kuras var veikt bez Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk tekstā – Pārvaldes) atļaujas, lai novērstu saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu, kā arī pamatojoties uz Administratīvās atbildības likumu.

Norādījumi attiecināmi uz valsts nozīmes arhitektūras pieminekļiem ar šādiem aizsardzības numuriem un adresēm:

Pieminekļa aizsardzības Nr.	Pieminekļa nosaukums	Adrese
2882	Lindes muižas parks	Ogres nov., Birzgales pag., Lindes muižā.
2883	Lindes muižas vārti	Ogres nov., Birzgales pag., Lindes muižā
2884	Ikšķiles baznīcas drupas	Ogres nov., Ikšķile, Daugavas salā.
2888	Sanatorija "Saulstari"	Ogres nov., Ogre, Saulstaru iela 2
8223	Ķeguma HES ar strādnieku ciemata apbūvi	Ogres nov., Ķegums.
8247	Lielvārdes pilsdrupas	Ogres nov., Lielvārde, pie Rumbenes upes ietekas Daugavā.
8274	Sanatorija "Ogre"	Ogres nov., Ogre, Gaismas prospekts 2/6.
9088	Degvielas uzpildes stacija	Ogres nov., Ogre, Daugavpils iela 74.

Kultūras pieminekļa statuss: valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Informācija pieejama <https://mantojums.lv/cultural-objects/>.

Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības:

1. Celtnes/būves telpiskais risinājums ainavā, vidē (pilsētvides ainavā, lauku ainavā)
2. Būvmasu kārtojums
3. Plānojuma struktūra (vispārējie telpu izkārtojuma pamatprincipi)
4. Plānojums (kā nemaināma un visās detaļās saglabājama vērtība)
5. Konstruktīvā sistēma
6. Konstruktīvie elementi
7. Velvēti pārsegumi
8. Vienkārša fasādes (fasāžu) arhitektūra
9. Dekoratīva bagāta fasādes (fasāžu) arhitektūra
10. Fasāžu koloristika (krāsojums)
11. Īpaši mākslinieciskie elementi fasādēs (portāli, arkādes, balustrādes, skulpturāli veidojumi, epitāfijas, mozaīkas, metālkalumi u.c.)
12. Torņi
13. Jumta forma
14. Jumta torņu smailes ar izteiktu silueta nozīmi
15. Jumta un torņu smaiļu dekoratīvie noformējumi elementi (vējrāži, krusti, gaiļi u.c.)
16. Jumta iesegums
17. Ailu aizpildījumi
18. Vitrāžas
19. Interjeru dekoratīvā apdare (sienu, griestu, grīdu)
20. Īpaši mākslinieciski elementi interjeros (skulpturāli veidojumi u.c.)
21. Sienu un griestu gleznojumi
22. Būvgaldniecības izstrādājumi (sienu paneļi, iebūvētās mēbeles, iekšējie slēgi u.c.)
23. Kāpņu izveidojums, margas un apdare
24. Apkures sistēmas elementi (krāsnis, sildķermeņi u.c.)
25. Tehniskās iekārtas (pacelšanas sistēmas noliktavās, dzirnavu iekārtas u.c.)
26. Žogi un to detaļas
27. Vārti
28. Parki, dārzi, skvēri (to telpiskā kompozīcija, plānojums, celiņu sistēma u.c.)
29. Stādījumi
30. Mākslīgā reljefa veidojumi (vaļņi, terasējums u.c.)
31. Mākslīgās ūdenstilpnes (kanāli, aizsarggrāvji, dīķi, baseini)
32. Ārtelpas detaļiekārtas (ārtelpas iekārtojuma elementi – paviljoni, tiltiņi, soli, kāpnes, skulptūras, strūklakas, apgaismes ķermeņi u.c.)

NKMP izvirzītās prasības:**1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi un tā teritorijā:****1.1. Uzturēšanas režīms:**

1.1.1. Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāts valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa saglabāšanu nodrošina tā valdītājs.

1.1.2. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir: ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī Pārvaldes norādījumus par valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu; informēt Pārvaldi par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam valsts nozīmes arhitektūras piemineklim; laikus informēt Pārvaldi par būvniecības iecerēm un jebkuru saimniecisko darbību, kas pārveido valsts nozīmes arhitektūras pieminekli.

1.1.3. Lai nodrošinātu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzību ir noteikta aizsardzības zona 500 metru attālumā ap valsts nozīmes arhitektūras pieminekli laukos, 100 metru attālumā pilsētā vai individuālā aizsardzības zona.

1.1.4. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekli izmanto tā sākotnējai funkcijai vai kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts valsts nozīmes arhitektūras piemineklis un kultūrvēsturiskā vide tās teritorijā un aizsardzības zonā.

1.1.5. Lai nodrošinātu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa uzturēšanu un saglabāšanu, īpašniekam (valdītājam) savlaicīgi un regulāri jāveic arhitektūras pieminekļa apsekošana (vizuālā apskate), lai noskaidrotu bojājumus un iespējamus apdraudējumus, īpašu uzmanību pievēršot ēkas jumtam, lietus ūdens novadīšanas sistēmas elementiem, fasādēm, pamatiem un ailu aizpildījumam, kā arī tēlniecības darbu saglabātības stāvoklim. Ja valsts nozīmes arhitektūras pieminekli saglabājušies vēsturiskie interjeri, īpašniekam (valdītājam) jāveicina to saglabāšanai atbilstošs mikroklimats, izvairoties no straujām mitruma un temperatūras svārstībām.

1.1.6. Lai nodrošinātu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa teritorijas uzturēšanu un saglabāšanu, īpašniekam (valdītājam) savlaicīgi un regulāri jāveic teritorijas uzturēšana, saglabājot vēsturisko labiekārtojuma raksturu (t.sk. žogus, stādījumus), nepieļaujot pašizsējas koku un krūmu augšanu, kas var bojāt arhitektūras pieminekli.

1.1.7. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa uzturēšanu, konservāciju, remontu un restaurāciju veic ēkas īpašnieks (valdītājs) par saviem līdzekļiem.

1.2. Saimnieciskās darbības ierobežojumi:

1.2.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekli ir aizliegts iznīcināt. Arhitektūras pieminekļa pārveidošana vai tā oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir labākā iespēja, kā saglabāt pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās pieminekļa vērtība.

1.2.2. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa konservācijā, remontā un restaurācijā lieto oriģinālam un vēlāku laiku vērtīgiem uzslāņojumiem atbilstošus un ar tiem saderīgus materiālus.

1.2.3. Ja paredzēti valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa pārveidošanas darbi, kas rada izmaiņas pieminekļa saglabājamajās vērtībās, nepieciešams saņemt Pārvaldes atļauju izpētes, konservācijas vai restaurācijas darbiem. Darbus drīkst veikt tikai kompetenta speciālista vadībā, kura kompetenci pamato atbilstošs kvalifikāciju apliecinošs dokuments.

1.2.4. Pārvalde valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam) izsniedz darbu atļauju, pamatojoties uz iesniegumu, kurā norādīta paredzamā darbu vieta, apjoms un izpildīšanas veids. Atļauju izsniedz pēc veicamo darbu dokumentācijas (atkarībā no darbu rakstura un apjoma – vizuālās fiksācijas dokumentu, projekta, apraksta un metodikas) izvērtēšanas.

1.2.5. Par valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības noteikumu pārkāpšanu var tikt piemērota administratīvā atbildība.

1.3. Darbības, kuras var veikt bez Pārvaldes atļaujas:

1.3.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa kopšana, uzturēšana un cita saimnieciskā darbība, kas tiek veikta, izmantojot oriģinālam atbilstošus materiālus un tehnoloģiju, nepārveidojot pieminekļa saglabājamās vērtības.

2. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā:

2.1. Uzturēšanas režīms:

2.1.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa pieguļošajā teritorijā – īpašuma vai aizsardzības zonas robežās, lai nodrošinātu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa un tam raksturīgās vides saglabāšanu, kā arī nepieļautu vai samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz konkrēto pieminekli, īpašniekam (valdītājam) jāuztur: apkārtnē raksturīgā ainava un vēsturiskā plānojuma struktūra (ko veido tās elementi – ceļu tīkls ar vēsturisko ieseguma veidu, stādījumi, alejas, meži, lauki, pļavas, to kontūras, raksturīgā veģetācija, vēsturiski raksturīgā apbūve, vēsturiskais labiekārtojuma raksturs, vēsturiskas inženierbūves); piekļūšanas iespēja piemineklim (brīva vai daļēji ierobežota); pieminekļa netraucētas uztveres iespēja no tradicionāliem vai nozīmīgiem skatu punktiem; raksturīgā, vēsturiski nozīmīgā ainava skatā no pieminekļa.

2.2. Saimnieciskās darbības ierobežojumi:

2.2.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā jāsaglabā tā vēsturiski nozīmīgo plānojumu un telpisko struktūru, atbilstošo vidi, ainavu, apzaļumošanas un labiekārtošanas raksturu, kā arī jānodrošina kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

2.2.2. Nepieciešams saņemt Pārvaldes atļauju, ja paredzama darbība valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā, kas pārveido vidi un ainavu ap kultūras pieminekli, vai ietekmē tā vizuālo uztveri.

2.2.3. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir laikus informēt Pārvaldi par būvniecības iecerēm un jebkuru saimniecisko darbību savā īpašumā, kas pārveido apkārtnējo vidi kultūras pieminekļa aizsardzības zonas robežās vai kas var ietekmēt kultūras pieminekļa saglabāšanu, piekļūšanu tai vai tā vizuālo uztveramību.

2.3. Darbības, kuras var veikt bez Pārvaldes atļaujas:

2.3.1. Pārvaldes atļauja nav nepieciešama, ja netiek pārveidots valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā esošo būvju un ainavas elementu ārējais veidols vai reljefs.

3. Citi noteikumi:

3.1. Ja īpašnieks atsavina valsts nozīmes arhitektūras pieminekli, valstij ir pirkuma tiesības. Lēmumu par valsts pirkuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tām pieņem Pārvalde.

3.2. valsts nozīmes arhitektūras pieminekli var atsavināt, ja par nodomu to atsavināt īpašnieks ir paziņojis Pārvaldei un nākamais tā īpašnieks ir iepazinies ar Pārvaldes izdoto vispārējo normatīvo aktu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa izmantošanai un saglabāšanai.

3.3. Atsavinot valsts nozīmes arhitektūras pieminekli īpašnieka pienākums ir nekavējoties ziņot Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam (<http://zinojumi.kd.gov.lv>) un Pārvaldei par katru neparastu vai aizdomīgu darījumu. Ziņošanas pienākums attiecas arī uz līdzekļiem, kas rada aizdomas, ka tie tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai saistīti ar terorisma finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu.

3.4. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašniekam ir pienākums nostiprināt zemesgrāmatā īpašuma tiesību aprobežojumu.

4. Apstrīdēšanas kārtība:

4.1. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo daļu Administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam.

4.2. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta pirmo un otro daļu, 77. pantu un 79. panta pirmo daļu Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Pārvaldes vadītājam, iesniedzot iesniegumu Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē Mazajā Pils ielā 19, Rīgā, LV-1050; pasts@mantojums.lv.

Konsultācijas par arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu Jūs varat saņemt Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes Zemgales reģionālajā nodaļā – tālr: 26638974, 67350070; zemgale@mantojums.lv, adrese: Rīgā, Pils ielā 22 (ieeja caur Pils ielu 20), korespondences adrese: Rīga, Mazā Pils iela 19, LV-1050.

Zemgales reģionālās nodaļas vadītāja,
galvenā valsts inspektore *E. Mantrova*

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde

RĪGAS REĢIONĀLĀ NODAĻA

Pils iela 22, Rīga, LV - 1050, tālr. 67213757, e-pasts riga@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Rīgā

2021.gada 01.decembrī

Nr. NKMP/2021/14.1-07/6207

NORĀDĪJUMI

par valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa

“Sanatorija “Saulstari” ”

(valsts aizsardzības Nr. 2888)

izmantošanu un saglabāšanu

adrese: Saulstaru iela 2/4, Ogre, Ogres novads

(kadastra apzīmējums 7401 003 0090 001)

1. Norādījumu adresāts: VAS "Valsts nekustamie īpašumi" (reģistrācijas numurs 40003294758); juridiskā adrese: Talejas iela 1, Rīga, LV-1026.

2. Kultūras pieminekļa atrašanās vieta: Saulstaru iela 2/4, Ogre, Ogres novads (kadastra apzīmējums 7401 003 0090 001).

3. Kultūras pieminekļa statuss un īpašnieks vai valdītājs:

3.1. Ēka Saulstaru ielā 2/4, Ogrē (kadastra apzīmējums 7401 003 0090 001) ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis “Sanatorija “Saulstari” ” (valsts aizsardzības Nr. 2888; turpmāk – Arhitektūras piemineklis). Arhitektūras piemineklis šobrīd spēkā esošajā Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauts ar Kultūras ministrijas 29.10.1998. Rīkojumu Nr. 128, publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 18.12.1998.

3.2. Saskaņā ar Ogres pilsētas Zemesgrāmatas nodaļējuma Nr. 100000470313 II daļas 1.iedaļas 2.2. un 2.3. punkta ierakstu, Arhitektūras piemineklis atrodas Latvijas valsts Finanšu ministrijas (reģistrācijas numurs 90000014724) valdījumā un valsts akciju sabiedrības "Valsts nekustamie īpašumi" (reģistrācijas numurs 40003294758) pārvaldīšanā.

3.3. Sanatorija “Saulstari” celta 1928.-1930.gadā pēc arhitekta Kārļa Bikšes (1887 – 1955) projekta un ir viena no pirmajām tīrā funkcionālisma darbiem Latvijas sabiedrisko ēku arhitektūrā. Ēka celta kā kooperatīvo un sabiedrisko organizāciju darbinieku atpūtas nams. Pēc kara sanatorija kļuva par Vissavienības nozīmes rehabilitācijas iestādi un vēlāk par LPSR Veselības aizsardzības ministrijas Republikānisko Tuberkulozes sanatoriju.

Sanatorijas ēkai ir sarežģīts apjomu kārtojums, jo asimetrisko ēku veido vairāku dažādu būvmasu apvienojums, kas atspoguļojas arī ēkas konfigurācijā. Ēkas fasāžu arhitektoniskajā risinājumā izmantoti gandrīz visi funkcionālismu raksturojoši elementi un paņēmieni – gludas plaknes, lielas stiklotas virsmas, horizontāls logailu virknējums pretstatā vertikālam ailu kārtojumam, balkoni, terases u.c.

Liela nozīme ir arī stāvajam reljefam, kuru arhitekts veiksmīgi izmantojis, lai vairotu sava darba ekspresivitāti. Bet ne mazāka nozīme ir apkārtējai dabas videi, kas organiski saplūst ar sanatorijas arhitektonisko tēlu. Vienlaikus ar sanatorijas ēkas celtniecību tai apkārt dabiskā skujkoku audzē veidots skaists parks, izveidojot terases teritorijas dienvidu nogāzē, kur iekārtotas pastaigu un atpūtas vietas pacientiem. Sanatorijas parka ierīkošanai pieaicināja plaši pazīstamo autoritāti Rīgas pilsētas dārzu direktoru Zeidaku. Īpašumā joprojām atrodas tā laika parka plānojuma un labiekārtojuma elementi - dekoratīvo stādījumu kopas, celiņu sistēmas, kāpnes, atbalsta sienas u.c.

4. Kultūras pieminekļa apsekošana:

4.1. Arhitektūras pieminekļa aktuāla apsekošana ar fotofiksāciju veikta 17.11.2021. Par apsekošanu 22.11.2021. tika sastādīts Apsekošanas akts Nr. AA-2178/2021.

5. Norādījumu izsniegšanas pamatojums:

5.1. Ņemot vērā Arhitektūras pieminekļa statusu Latvijas kultūras mantojuma aizsardzība sistēmā, tā izmantošanu un saglabāšanu nosaka likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" (turpmāk – Likums) un 26.08.2003. Ministru kabineta noteikumi Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu" (turpmāk – Noteikumi Nr.474).

5.2. Saskaņā ar Likuma 1.pantu Latvijas Republikā kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiskā mantojuma daļa ar vēsturisku, zinātnisku, māksliniecisku vai citādu kultūras vērtību, kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm. Likuma 11.pants noteic īpašnieku pienākumu nodrošināt to īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu, ievērot normatīvajos aktos noteiktās kultūras pieminekļu aizsardzības prasības, kā arī Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) izsniegtus norādījumus – individuāli katra kultūras pieminekļa tipoloģijai, saglabātības stāvoklim u.c. apstākļiem izstrādātas specifiskas prasības. Saskaņā ar Noteikumu Nr.474 45.punktu, kultūras pieminekļa īpašniekam izsniegtajos norādījumos tiek noteikts kultūras pieminekļa, tā teritorijas un aizsardzības zonas uzturēšanas režīms un saimnieciskās darbības ierobežojumi, lai novērstu saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu.

5.3. Piemēroto normatīvo aktu uzskaitījums: Likuma 1. un 3.pants, 5.panta otrā daļa, 8.pants, 11.pants, 14.panta otrā daļa, 19. un 20.pants, 21.panta otrā daļa, 23.panta pirmā daļa, 26.panta otrās daļas 1.punkts, Noteikumu Nr. 474 4.2., 10., 21., 22., 42., 43., 44., 45., 47., 51.1. un 52.punkts, Ministru kabineta 2011.gada 5.jūlija noteikumi Nr. 534 „Noteikumi par valsts nozīmes kultūras pieminekļu pirkuma tiesību izmantošanas kārtību un termiņiem”.

5.4. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma 30.panta pirmās daļas 1.punkts un 2019.gada 2.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 281 "Noteikumi par neparasta darījuma pazīmju sarakstu un kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem”.

6. Prasības, pienākumi un ierobežojumi:

6.1 Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības: celtnes/būves telpiskais risinājums ainavā, būvmasu kārtojums, plānojuma struktūra (vispārējie telpu izkārtojuma pamatprincipi), kā īpaši izdalāmas ir sauļošanās istabas, konstruktīvā sistēma, 20.gs. 30., 50. gadu oriģinālie logi (to apdares elementi) 20.gs. 30., 50. gadu, oriģinālās iekšdurvis (durvju vētnes, to apdares elementi), interjeru dekoratīvā apdare (sienu, griestu, grīdu), parks (tā telpiskā kompozīcija, plānojums, ceļu sistēma u.c.), mākslīgā reljefa veidojumi (terases).

6.2. Arhitektūras piemineklis jāuztur sakoptā stāvoklī un tā uzturēšanas, kopšanas un remonta darbi jāveic savlaicīgi.

6.3. Arhitektūras piemineklis jānodrošina pret bojāšanos (stāvokļa pasliktināšanos), ko izraisa ārēji apstākļi, piemēram, mitrums, sals u.c. klimatiskā iedarbība.

6.4. Arhitektūras pieminekli un tā tuvumā nav pieļaujams izvietot eksplozīvas, ugunsnedrošas, ķīmiski aktīvas vai citas vielas, kas var apdraudēt Arhitektūras pieminekli, kā arī iekārtas, kas izraisa vibrāciju, un vidi degradējošas materiālu krātuves. Arhitektūras pieminekli nodrošināma ugunsdrošība.

6.5. Arhitektūras pieminekli nav pieļaujama tāda saimnieciskā darbība, kas var apdraudēt tā saglabāšanu. Nosakot Arhitektūras pieminekļa izmantošanas veidu, jāņem vērā Arhitektūras pieminekļa funkcijas atbilstība sākotnējai, kā arī Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības (skatīt 6.1. punktu).

6.6. Pirms konservācijas, restaurācijas, remonta, rekonstrukcijas vai citu darbu projekta izstrādes jāveic Arhitektūras pieminekļa arhitektoniski – mākslinieciskā inventarizācija ar padziļinātu interjeru dekoratīvās apdares izpēti. Ja izpēti paredzēts veikt ar metodēm, kas var pārveidot Arhitektūras pieminekli (piemēram, zondāžas), izpētes darbiem jāsaņem rakstiska Pārvaldes atļauja normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

6.7. Pirms konservācijas, restaurācijas, remonta, rekonstrukcijas vai pārbūves darbu uzsākšanas īpašnieka pienākums ir saņemt rakstisku Pārvaldes atļauju normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

6.8. Arhitektūras pieminekļa kopšanai, uzturēšanai un citai saimnieciskai darbībai, kas tiek veikta, izmantojot oriģinālam atbilstošus materiālus un tehnoloģiju, Arhitektūras pieminekli nepārveido un nesamazina tā kultūrvēsturisko vērtību, nav nepieciešama īpaša Pārvaldes atļauja. 10 dienas pirms šādu darbu uzsākšanas par tiem rakstiski jāinformē Pārvalde.

6.9. Īpašnieka pienākums ir rakstiski informēt Pārvaldi par nodomu atsavināt Arhitektūras pieminekli (vai tā daļu). Atsavināšana var notikt, ja Pārvaldes Rīgas reģionālās nodaļas inspektors ir apsekojis Arhitektūras pieminekli un nākamais tā īpašnieks ir iepazīstināts ar Norādījumiem par Arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu.

6.10. Nav pieļaujama Arhitektūras pieminekļa atsevišķu daļu atsavināšana, kā arī zemes sadalīšana, ja tādējādi tiek apdraudēta Arhitektūras pieminekļa saglabāšana, par ko Pārvalde sniedz rakstisku atzinumu.

6.11. Īpašnieka pienākums ir nekavējoties informēt Pārvaldi par bojājumiem, kas radušies Arhitektūras piemineklim, kā arī nodrošināt Pārvaldes amatpersonām (darbiniekiem) pieeju Arhitektūras piemineklim tā apsekošanai un saglabātības stāvokļa pārbaudīšanai, iepriekš savstarpēji saskaņotā laikā.

6.12. Ja veicot darījumu ar Arhitektūras pieminekli, tiek konstatētas neparasta vai aizdomīga darījuma pazīmes, Arhitektūras pieminekļa īpašniekam ir pienākums ne vēlāk kā nākamajā dienā par to ziņot Finanšu izlūkošanas dienestam.

6.13. Arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā nav pieļaujama jaunu ēku būvniecība, izņemot vēsturiskajai plānojuma struktūrai nozīmīgu zudušu ēku atjaunošana, kā arī, ja pamatoti nepieciešamas vides raksturam atbilstošas neliela apjoma jaunas ēkas vienotai ansambļa uzturēšanai.

6.14. Arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā nodrošināma vienota vides un ēku kopšana un uzturēšana, pēc iespējas jāatjauno vēsturiskā stādījumu sistēma, vides iekārtojuma elementi. Pieļaujama vidē iederīgu jaunu ar tūrismu un atpūtu saistītu vides elementu uzstādīšana.

Šis lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanu adresātam un viena mēneša laikā to var apstrīdēt ar iesniegumu Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes vadītājam (Mazā Pils iela 17/19, Rīga, LV-1050).

Papildus informācijas nepieciešamības gadījumā, lūdzam sazināties ar Pārvaldes Rīgas reģionālo nodaļu (tālr. 67213757 vai 66164796, e-pasts: riga@mantojums.lv).

Šajos norādījumos minēto likumu un Ministru kabineta noteikumu teksts pieejams interneta vietnē www.likumi.lv.

Rīgas reģionālās nodaļas vadītāja

(paraksts*)

Ināra Bula

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Ilze Balode 25 716 892
ilze.balode@mantojums.lv